

Na podlagi petega odstavka 3. člena, 4.a člena, osmega odstavka 10. člena, šestega odstavka 12. člena in desetega odstavka 20. člena Zakona o semenskem materialu kmetijskih rastlin (Uradni list RS, št. 25/05 – uradno prečiščeno besedilo, 41/09, 32/12, 90/12 – ZdZPVHVVR in 22/18) izdaja minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

PRAVILNIK

o trženju razmnoževalnega materiala okrasnih rastlin

1. člen (vsebina)

Ta pravilnik določa zahteve glede kakovosti, zdravstvenega stanja in sortne ali vrstne pristnosti in čistosti ter glede pakiranja in označevanja razmnoževalnega materiala okrasnih rastlin, način vodenja seznama sort okrasnih rastlin, ki ga vodi dobavitelj, vsebino etiket in potrdil, ki jih izdaja dobavitelj in način vlaganja zahteve za pridobitev dovoljenja za izdajo etiket in potrdil dobavitelja v skladu z:

- Direktivo Komisije 93/49/EGS z dne 23. junija 1993 o določitvi načrta in pogojev, ki jih mora izpolnjevati razmnoževalni material okrasnih rastlin in okrasne rastline v skladu z Direktivo Sveta 91/682/EGS (UL L št. 250 z dne 7. 10. 1993, str. 9), zadnjič spremenjeno z Izvedbeno direktivo Komisije (EU) 2018/484 z dne 21. marca 2018 o spremembi Direktive 93/49/EGS glede zahtev, ki jih mora izpolnjevati razmnoževalni material nekaterih rodov ali vrst *Palmae* v zvezi z *Rhynchophorus ferrugineus* (Olivier) (UL L št. 81 z dne 23. 3. 2018, str. 10), (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 93/49/EGS);
- Direktivo Sveta 98/56/ES z dne 20. julija 1998 o trženju razmnoževalnega materiala okrasnih rastlin (UL L št. 226 z dne 13. 8. 1998, str. 16), zadnjič spremenjeno z Uredbo (EU) št. 652/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o določbah za upravljanje odhodkov v zvezi s prehransko verigo, zdravjem in dobrobitjo živali ter v zvezi z zdravjem rastlin in rastlinskim razmnoževalnim materialom, spremembi direktiv Sveta 98/56/ES, 2000/29/ES in 2008/90/ES, uredb (ES) št. 178/2002, (ES) št. 882/2004 in (ES) št. 396/2005 Evropskega parlamenta in Sveta, Direktive 2009/128/ES Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbe (ES) št. 1107/2009 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi sklepov Sveta 66/399/EGS in 76/894/EGS ter Odločbe Sveta 2009/470/ES (UL L št. 189 z dne 27. 6. 2014, str. 1);
- Direktivo Komisije 1999/66/ES z dne 28. junija 1999 o določitvi zahtev za nalepko ali za drug dokument, ki ga izda dobavitelj v skladu z Direktivo Sveta 98/56/ES (UL L št. 164 z dne 30. 6. 1999, str. 76) in
- Direktivo Komisije 1999/68/ES z dne 28. junija 1999 o določitvi dodatnih določb za sezname sort okrasnih rastlin, ki jih hranijo dobavitelji v skladu z Direktivo Sveta 98/56/ES (UL L št. 172 z dne 8. 7. 1999, str. 42).

2. člen (obseg uporabe)

(1) Ta pravilnik se uporablja za razmnoževalni material vseh vrst okrasnih rastlin (v nadaljnjem besedilu: razmnoževalni material), ki se trži v Evropski uniji.

(2) Poleg določb tega pravilnika se za razmnoževalni material uporabljajo tudi predpisi, ki urejajo varstvo prosto živečih rastlinskih vrst, predpisi, ki urejajo embalažo in odpadno embalažo, predpisi, ki urejajo zdravstveno varstvo rastlin, in predpisi, ki določajo standarde kakovosti za cvetoče čebulice, korenike in gomolje.

(3) Določbe tega pravilnika se ne uporabljajo za razmnoževalni material:

- ki je namenjen izvozu, če je primerno označen in ločen od ostalega razmnoževalnega materiala;
- katerega proizvodi niso namenjeni za uporabo v okrasne namene, če njegovo trženje urejajo posebni predpisi.

3. člen
(pomen izrazov)

V tem pravilniku uporabljeni izrazi imajo naslednji pomen:

1. »razmnoževalni material« je rastlinski material, ki je namenjen za razmnoževanje ali za pridelavo okrasnih rastlin; če se okrasne rastline pridelujejo iz celih rastlin, se izraz razmnoževalni material zanje uporablja le do stopnje, ko je pridelana okrasna rastlina namenjena nadaljnjemu trženju;
2. »razmnoževanje« je reprodukcija na vegetativen ali drug način.

4. člen
(splošne zahteve za trženje razmnoževalnega materiala)

(1) Razmnoževalni material se lahko trži, če izpolnjuje zahteve, določene z zakonom, ki ureja semenski material kmetijskih rastlin, in s tem pravilnikom.

(2) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka se razmnoževalni material, ki je namenjen za poskuse ali znanstvene namene, selekcijo ali ohranjanje genske raznolikosti, trži tudi, če ne izpolnjuje zahtev iz prejšnjega odstavka, pod pogojem, da je označen tako, da je jasno razviden namen trženja ali uporabe tega razmnoževalnega materiala.

5. člen
(zahteve glede kakovosti, zdravstvenega stanja in sortne ali vrstne pristnosti in čistosti razmnoževalnega materiala)

(1) Razmnoževalni material mora biti:

- na podlagi vizualnega pregleda praktično brez škodljivih organizmov, ki vplivajo na njegovo kakovost, oziroma brez znakov ali simptomov prisotnosti škodljivih organizmov, ki zmanjšujejo njegovo uporabnost; zlasti mora biti brez škodljivih organizmov in bolezni, ki so za posamezni rod ali vrsto okrasnih rastlin navedeni v Prilogi k Direktivi 93/49/EGS,
- nepoškodovan in brez drugih napak, ki lahko vplivajo na njegovo kakovost kot razmnoževalnega materiala,
- dovolj vitalen in takih dimenzij, da se ga lahko uporabi kot razmnoževalni material; če je razmnoževalni material seme, mora biti seme kalivo,
- pristen in čist glede na rod ali vrsto ali skupino rastlin, ki ji pripada; če se trži z navedbo sorte, mora biti tudi sortno pristen in čist.

(2) Razmnoževalni material, ki na podlagi vidnih znakov ali simptomov ni brez škodljivih organizmov iz prve alineje prejšnjega odstavka, je treba ustrezno tretirati ali odstraniti, če tretiranje zaradi narave škodljivih organizmov ne pride v poštev.

6. člen
(dodatne zahteve glede zdravstvenega stanja razmnoževalnega materiala)

(1) Poleg zahtev iz prejšnjega člena mora razmnoževalni material vrst iz rodu *Citrus* L. izpolnjevati tudi naslednje zahteve:

- izvirati mora iz materiala, ki je bil pregledan in je bilo zanj ugotovljeno, da ne kaže znakov virusov ali virusom podobnih organizmov in bolezni,
- biti mora pregledan in ugotovljeno mora biti, da je od začetka zadnje rastne dobe praktično brez virusov ali virusom podobnih organizmov in bolezni,
- če gre za cepljene sadike, morajo biti podlage, uporabljene pri cepljenju, odporne na viroide.

(2) Poleg zahtev iz prejšnjega člena morajo čebulice in gomolji vseh vrst okrasnih rastlin izpolnjevati tudi zahtevo, da izvirajo iz materiala, ki je bil med rastjo pregledan in je bilo ugotovljeno, da je praktično brez katerihkoli škodljivih organizmov oziroma da ne kaže znakov ali simptomov njihove prisotnosti.

(3) Poleg zahtev iz prejšnjega člena mora razmnoževalni material, ki pripada rodovom oziroma vrstam iz družine *Palmae* iz Priloge k Direktivi 93/49/EGS in pri katerem premer spodnjega dela debla presega 5 cm, izpolnjevati tudi eno od naslednjih zahtev:

- a) da je v celotni življenjski dobi rasel na območju, ki ga je pristojni uradni organ za varstvo rastlin v skladu z odgovarjajočimi mednarodnimi standardi za fitosanitarne ukrepe potrdil kot nenapadenega s škodljivim organizmom *Rhynchophorus ferrugineus* (Olivier), ali
- b) da je dve leti pred njegovim trženjem rasel v Evropski uniji na enoti pridelave:
 - ki je fizično popolnoma zaščitena pred vnosom škodljivega organizma *Rhynchophorus ferrugineus* (Olivier) ali
 - na kateri so bila izvedena ustrezna preventivna tretiranja proti škodljivemu organizmu *Rhynchophorus ferrugineus* (Olivier) in je bilo na podlagi vizualnih pregledov razmnoževalnega materiala, ki so bili opravljeni najmanj enkrat vsake štiri mesece, ugotovljeno, da razmnoževalni material ni napaden s škodljivim organizmom *Rhynchophorus ferrugineus* (Olivier).

(4) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka mora razmnoževalni material iz prejšnjega odstavka, ki je namenjen trženju v varovana območja, opredeljena s predpisom, ki ureja priznavanje varovanih območij v Evropski uniji, izpostavljenih posebni nevarnosti za zdravstveno varstvo rastlin, izpolnjevati tudi posebne zahteve, ki so za ta varovana območja določene s predpisi, ki urejajo zdravstveno varstvo rastlin.

7. člen

(zahteve glede pakiranja in označevanja razmnoževalnega materiala)

(1) Razmnoževalni material se trži v ločenih partijah ali serijah.

(2) Razmnoževalni material mora biti na trgu označen z etiketami dobavitelja oziroma ga mora spremljati potrdilo dobavitelja. Če se za označevanje uporabi etiketa, mora biti iz ustreznega, pred tem še neuporabljenega materiala.

(3) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena se lahko razmnoževalni material različnih partij ali serij trži kot ena pošiljka, če dobavitelj hrani zapise o partijah, ki sestavljajo pošiljko, ter dokazila o izvoru teh partij.

(4) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena se lahko razmnoževalni material trži tudi, če ni v partijah ali serijah, vendar le osebam, ki se s pridelavo ali prodajo razmnoževalnega materiala oziroma okrasnih rastlin ne ukvarjajo poklicno. Jaz bi obrnila stavek v obeh odstavkih:

(5) Ne glede na določbe drugega odstavka tega člena se lahko trži razmnoževalni material tudi, če je označen le z osnovnimi podatki o proizvodu, na primer s podatki o vrsti, sorti oziroma o lastnostih skupine rastlin, vendar le osebam, ki se s pridelavo ali prodajo razmnoževalnega materiala oziroma okrasnih rastlin ne ukvarjajo poklicno. Pri navajanju osnovnih podatkov se lahko uporabijo splošno razumljivi simboli in slike.

8. člen

(vsebina etikete in potrdila dobavitelja)

(1) Obvezni podatki, ki jih vsebujeta etiketa in potrdilo dobavitelja iz drugega odstavka prejšnjega člena, so:

- »EU kakovost«,
- oznaka države članice Evropske unije,
- odgovorni uradni organ ali njegova razpoznavna oznaka,
- registrska številka dobavitelja,
- individualna serijska, tedenska ali zbirna številka serije ali partije,
- botanično ime,
- ime sorte, če se razmnoževalni material trži z navedbo sorte; v primeru podlag se navede ime sorte ali njena oznaka,
- poimenovanje skupine rastlin, če se razmnoževalni material trži z navedbo skupine rastlin,
- količina,
- v primeru uvoza iz tretjih držav: ime države pridelave.

(2) Če se na etiketi in potrdilu dobavitelja navede poimenovanje skupine rastlin, mora biti to poimenovanje takšno, da ga ni mogoče zamenjati z imenom sorte.

(3) Če razmnoževalni material spremlja tudi rastlinski potni list, ki se izda v skladu s predpisi, ki urejajo zdravstveno varstvo rastlin, se rastlinski potni list šteje za etiketo ali potrdilo dobavitelja iz drugega odstavka prejšnjega člena pod pogojem, da dobavitelj dodatno navede naslednje podatke:

- »EU kakovost«,
- o odgovornem uradnem organu, če je za rastlinske potne liste odgovoren drug uradni organ kot je naveden v tretji alineji prvega odstavka tega člena,
- ime ali oznako sorte ali poimenovanje skupine rastlin, če se razmnoževalni material trži z navedbo sorte, podlage ali skupine rastlin,
- če je razmnoževalni material uvožen iz tretjih držav: ime države pridelave.

(4) Podatki iz prejšnjega odstavka so lahko na istem dokumentu kot rastlinski potni list, vendar jasno ločeni od podatkov, predpisanih za rastlinski potni list.

9. člen

(zahteve za seznam sort, ki ga vodi dobavitelj)

(1) Seznam sort, ki ga pripravi in vodi dobavitelj, mora vsebovati:

- ime sorte vključno z njenimi splošno znanimi sinonimi, če obstajajo,
- podatek o vzdrževanju sorte in o uporabljenem sistemu razmnoževanja,
- opis sorte, na podlagi izražanja vsaj tistih lastnosti, ki so določene s predpisi, ki urejajo vložitev prijave za žlahtniteljsko pravico v Skupnosti, razen pri vrstah, ki jih ti predpisi ne urejajo,
- če je mogoče, navedbo bistvenih lastnosti, po katerih se sorta razlikuje od sort, ki so ji najbolj podobne.

(2) Določbi druge in četrte alineje prejšnjega odstavka se ne uporabljata za dobavitelje, katerih dejavnost je izključno trženje razmnoževalnega materiala okrasnih rastlin.

(3) Seznam sort iz prvega odstavka tega člena mora dobavitelj dati na voljo pristojnemu fitosanitarnemu inšpektorju, če ga ta zahteva.

10. člen

(zahteva za dovoljenje za izdajo etiket in potrdil dobavitelja)

(1) Za pridobitev dovoljenja za izdajo etiket in potrdil dobavitelja, vložijo dobavitelj pri Upravi Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (v nadaljnjem besedilu: Uprava) zahtevo, ki vsebuje naslednje podatke:

1. o dobavitelju, in sicer:
 - osebno ime ali naziv poslovnega subjekta, davčno številko, enotno matično številko občana ali matično številko poslovnega subjekta,
 - naslov: kraj, naselje, ulico, hišno številko, poštno številko, pošto,
 - registrsko številko dobavitelja,
 - kontaktne podatke o odgovorni strokovni osebi dobavitelja, ki je odgovorna za izdajo etiket in potrdil dobavitelja: osebno ime, telefonsko številko oziroma naslov e-pošte;
2. o razmnoževalnem materialu, za katerega namerava izdajati etikete in potrdila dobavitelja; posebej se navede, ali se etikete in potrdila dobavitelja izdajajo za razmnoževalni material vrst iz rodu *Citrus* L., razmnoževalni material rodov oziroma vrst iz družine *Palmae*, za čebulice in gomolje okrasnih rastlin ali za drug razmnoževalni material;
3. o morebitnem združenju etikete in potrdila dobavitelja z rastlinskim potnim listom.

(2) Zahteva iz prejšnjega odstavka se lahko vložijo na obrazcu, ki je dosegljiv na Upravi in na spletni strani Uprave.

(3) Dobavitelj priloži zahtevi iz prvega odstavka tega člena vzorec etikete oziroma potrdila dobavitelja, ki mora biti pripravljen v skladu z določbami 8. člena tega pravilnika.

PREHODNI IN KONČNI DOLOČBI

11. člen

(prehodni določbi)

Za razmnoževalni material, ki ob uveljavitvi tega pravilnika izpolnjuje zahteve za trženje, določene s Pravilnikom o trženju razmnoževalnega materiala okrasnih rastlin (Uradni list RS, št. 61/05), se šteje, da izpolnjuje zahteve za trženje po tem pravilniku.

Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se za razmnoževalni material, ki pripada rodovom oziroma vrstam iz družine *Palmae* iz Priloge k Direktivi 93/49/EGS in pri katerem premer spodnjega dela debla presega 5 cm, šteje, da izpolnjuje zahteve po tem pravilniku, če poleg zahtev Pravilnika o trženju razmnoževalnega materiala okrasnih rastlin (Uradni list RS, št. 61/05) izpolnjuje tudi zahteve iz tretjega odstavka 6. člena tega pravilnika.

12. člen

(prenehanje veljavnosti)

Z dnem uveljavitve tega pravilnika preneha veljati Pravilnik o trženju razmnoževalnega materiala okrasnih rastlin (Uradni list RS, št. 61/05).

13. člen

(začetek veljavnosti pravilnika)

Ta pravilnik začne veljati 1. oktobra 2018.

Št. 007-105/2018

V Ljubljani, dne 2018

EVA 2018-2330-0058

Mag. Dejan Židan

minister za kmetijstvo,
gozdarstvo in prehrano